
Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý Quý Hỗ trợ nông dân huyện Tiểu Cần, tỉnh Trà Vinh

Nguyễn Văn Tú
Trường Đại học Trà Vinh

Thời gian qua, Quý Hỗ trợ nông dân (HTND) huyện Tiểu Cần (tỉnh Trà Vinh) đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Quý đã cho vay đúng đối tượng, đúng mục đích, bảo toàn hiệu quả nguồn vốn, góp phần nâng cao vị thế, vai trò của Hội Nông dân trong đời sống nông nghiệp, nông thôn. Tuy nhiên, trong quá trình hình thành và hoạt động đã nảy sinh một số vấn đề còn tồn tại, khó khăn, cần thiết phải triển khai các giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý, góp phần nâng cao hiệu quả của Quý HTND ở địa phương.

1. Thực trạng hoạt động của Quý Hỗ trợ nông dân huyện Tiểu Cần

Được cho chủ trương thành lập từ tháng 5-2014 và có quyết định chính thức thành lập từ ngày 22-7-2020 (Quyết định số 01-QĐ/HND của Ban Thường vụ Hội Nông dân huyện Tiểu Cần), hàng năm, Quý HTND huyện Tiểu Cần đã hỗ trợ cho trên 100 lượt hội viên nông dân vay vốn phát triển sản xuất, kinh doanh có hiệu quả, giúp cho hàng trăm hội viên nông dân thoát nghèo, ổn định đời sống; giải quyết việc làm cho hàng trăm lao động nông thôn; giảm tỷ lệ cho vay nặng lãi, tính dưng đen; thu hút hội viên tham gia vào tổ chức Hội, vai trò, vị thế của Hội ngày càng được nâng lên...

Công tác vận động tăng trưởng nguồn vốn luôn hoàn thành chỉ tiêu tăng trưởng được Hội nông dân tỉnh giao hàng năm. Từ đầu năm 2015 đến nay, nguồn xây dựng Quý tăng lên nhanh chóng, từ hơn 800 triệu đồng đã tăng lên trên 3 tỷ đồng vào năm 2019. Việc xây dựng kế hoạch phân bổ nguồn vốn Quý HTND một cách khoa học, hợp lý đã giúp cho nguồn vốn cho vay đến với hội viên nông dân được quay vòng liên tục, tỷ lệ cho vay trên tổng nguồn vốn cao, từ đó phát huy được tối đa hiệu quả nguồn vốn. Các dự án vay vốn Quý HTND đều được thực hiện cho vay, đúng quy định, đúng thẩm quyền, quy trình, từ công tác xây dựng dự án, công tác thẩm định, công tác phê duyệt, công tác giải ngân. Quý HTND huyện còn phối hợp với Trung tâm Giáo dục thường xuyên hướng nghiệp dạy nghề và các ban, ngành liên quan tổ chức tập huấn, chuyển giao tiến bộ khoa học - kỹ thuật giúp người vay sử dụng vốn đạt hiệu quả cao.

Bên cạnh đó, công tác theo dõi, chỉ đạo, đôn đốc việc sử dụng vốn vay và thu hồi vốn đúng thời gian quy định trong hợp đồng luôn được quan tâm thực hiện. Trong 4 năm qua Quý HTND luôn thu phí và nợ gốc

đúng hạn, không có trường hợp nào chiếm dụng nguồn vốn của Quý. Tuy nhiên, năm 2017 có 73 hộ vay (5 dự án) với số tiền 2.100 triệu đồng xin gia với thời gian gia hạn 12 tháng.

Tuy nhiên, việc triển khai thực hiện và điều hành nguồn vốn Quý HTND trong thời gian qua còn một số hạn chế, khó khăn, vướng mắc như: Tốc độ tăng trưởng vốn hàng năm còn thấp; quy mô nguồn vốn của quý còn ít; trình độ của cán bộ Hội làm công tác quản lý quý còn hạn chế do kiêm nhiệm; việc quản lý, điều hành chưa cụ thể, công tác kiểm tra, giám sát hoạt động Quý HTND chưa được thường xuyên. Bên cạnh đó, các hoạt động hỗ trợ về hoa học kỹ thuật, tư vấn về các phương án sản xuất cho hội viên nông dân sử dụng hiệu quả vốn vay từ Quý HTND hiệu quả chưa cao; các mô hình kinh tế xây dựng được còn nhỏ bé, chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển kinh tế hộ, kinh tế tập thể, kinh tế hợp tác.

Ban điều hành Quý HTND ở một số xã, thị trấn còn giữ tiền mặt thu gốc vào các ngày thứ bảy, chủ nhật, chưa kịp thời nộp vào tài khoản của Quý. Điều này không những vi phạm quy định Quý mà còn tạo lỗ hổng trong khâu quản lý tiền mặt, dễ dẫn tới thất thoát, gây hậu quả nghiêm trọng. Trong quản lý nguồn vốn còn mở tài khoản tại kho bạc nhà nước, điều này sẽ gây trở ngại trong việc rút nguồn vốn của ban điều hành để giải ngân các dự án cho vay và cũng có thể gây nhầm lẫn với ngân sách nhà nước của đơn vị. Bên cạnh đó, còn khoảng hơn 40% các xã, thị trấn còn quản lý tiền mặt sau khi vận động Quý, chưa kịp thời đăng nộp về Quý HTND cấp huyện để bổ sung vào tài khoản của Quý.

Hiện nay, huyện Tiểu Cần vẫn chưa có cán bộ chuyên trách quản lý Quý; cán bộ phụ trách nghiệp vụ đều kiêm nhiệm nên chưa chủ trong việc độc lập kế hoạch. Các hoạt động của Quý mang lại hiệu quả

chưa cao và chất lượng hồ sơ các dự án đề nghị phê duyệt còn thiếu, chậm tiến độ. Quý HTND huyện Tiểu Cần thực hiện hạch toán kế toán độc lập nhưng chưa xây dựng được phần mềm kế toán riêng, chủ yếu chỉ sử dụng trên Excel nên chưa tối đa hóa được việc ứng dụng công nghệ vào công tác quản lý của Quý. Ban vận động Quý HTND các xã, thị trấn thực hiện công tác thông tin, báo cáo chưa kịp thời, nội dung báo cáo không đáp ứng yêu cầu. Công tác kiểm tra, giám sát các hoạt động Quý HTND triển khai thường xuyên nhưng còn nhiều hạn chế.

Công tác khen thưởng, động viên các cá nhân, tập thể có thành tích chưa được quan tâm nên chưa thu hút các cá nhân, tập thể trong hoạt động quản lý Quý HTND.

2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý Quý HTND tại huyện Tiểu Cần

Từ thực trạng công tác quản lý Quý HTND tại huyện Tiểu Cần cho thấy, để công tác quản lý Quý HTND đạt hiệu quả trong thời gian tới cần khắc phục những khó khăn, hạn chế nêu trên và triển khai đồng bộ một số giải pháp sau:

i) Đa dạng hóa các hình thức huy động vốn

Hiện nay, nguồn Quý HTND chủ yếu là xin cấp từ nguồn ngân sách huyện, vận động từ cán bộ, công chức, viên chức và hội viên nông dân. Vì vậy, cần phải vận động từ các tầng lớp xã hội khác như: Công nhân, sĩ quan, hộ nông nghiệp, phi nông nghiệp, các tổ chức tập thể, cá nhân trong và ngoài huyện... bằng nhiều hình thức: Cho vay (lãi ưu đãi), cho mượn, ủng hộ, tài trợ,... Vận động hội viên nông dân, doanh nghiệp, hộ phi nông nghiệp, hộ nông nghiệp, các tổ chức, cá nhân trong và ngoài huyện đóng góp Quý HTND huyện đạt 1 tỷ đồng/năm. Ngoài ra, có thể tăng nguồn vốn Quý HTND từ hoạt động nhận ủy thác từ Hội cấp Trung ương, cấp tỉnh, từ nguồn ủng hộ, tài trợ của các tổ chức, các cá nhân trong và ngoài nước theo quy định của pháp luật. Tăng nguồn vốn Quý HTND từ nhận ủy thác của ngân hàng chính sách xã hội, ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn. Đề nghị UBND huyện hỗ trợ từ ngân sách tỉnh cho Quý HTND cấp huyện 1 tỷ đồng/năm. Tăng trưởng vốn từ chính nguồn bổ sung hàng năm về kết quả hoạt động của Quý HTND. Xây dựng, tìm kiếm các đề án để có thể tiếp nhận vốn từ các tổ chức, các dự án của người nước ngoài... muốn tài trợ để phát triển nông nghiệp, nông thôn tại huyện Tiểu Cần. Vốn từ nguồn vận động, tài trợ hợp pháp khác theo quy định của pháp luật,...

ii) Xây dựng quy chế, quy trình vận động vốn

Phải có quy định cụ thể về chức năng, quyền hạn, trách nhiệm của từng bộ phận, từng thành viên cụ thể; xây dựng biểu mẫu, sổ sách chi tiết về quá trình vận

động, kết quả vận động Quý, đảm bảo niềm tin các tập thể, cá nhân ủng hộ và sự vững bền của Quý HTND; khuyến khích và nhân rộng các mô hình mới, cách làm hay, hiệu quả của cán bộ chuyên môn, của địa phương trong quá trình tổ chức vận động tăng trưởng nguồn vốn Quý HTND.

iii) Tăng cường công tác quản lý nguồn vốn

Quá trình vận động xây dựng Quý phải sử dụng bảng kê thu - chi tài chính một cách rõ ràng, minh bạch. Số tiền thu được trong từng lần vận động đều phải có bảng kê xác nhận của ban vận động Quý HTND, có phiếu thu rõ ràng, có đầy đủ chữ ký người nhận, người nộp, thủ quỹ, kế toán và chủ tài khoản. Sau mỗi lần vận động, ban vận động phải có trách nhiệm báo cáo kết quả vận động với các thành viên tham gia đóng góp cho Quý. Nguồn vốn chưa cho vay cần được gửi vào tài khoản của Quý HTND ở ngân hàng và được thể hiện đầy đủ trên sổ sách kế toán theo quy định. Điều này giúp tăng niềm tin của các thành phần, tổ chức trong xã hội đối với quá trình huy động nguồn lực cho Quý. Việc chuyển nguồn vốn huy động ở xã, thị trấn về huyện Hội quản lý cần linh hoạt, kịp thời.

Về quy mô các khoản vay, Quý cần cân nhắc nâng mức cho vay đối với mỗi hộ dân. Tuy nhiên, quá trình này cần đi kèm với năng lực thẩm định các khoản cho vay để các khoản vay được thực hiện đúng mục đích, có khả năng thu hồi. Qua đó, vừa giúp hội viên nông dân tăng khả năng sản xuất, vừa nâng cao hiệu quả các khoản vay vốn của Quý.

Về quy trình, cách thức giải ngân, cần tiếp tục đơn giản thủ tục giải ngân vốn vay, nâng cao hiệu quả quy trình cho vay thông qua các hoạt động nắm bắt tình hình thực tế của hộ vay.

Bên cạnh đó, Quý cần phối hợp chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền địa phương tích cực đôn đốc thu hồi nợ quá hạn. Quý HTND huyện chỉ đạo và hướng dẫn hội nông dân cấp cơ sở thực hiện công tác quản lý tài chính đúng quy định của Bộ Tài chính và hướng dẫn của Ban Thường vụ Trung ương Hội Nông dân. Việc thu vốn gốc của ban điều hành Quý cần kịp thời nộp vào tài khoản của Quý tại ngân hàng đã đăng ký tài khoản, tránh trường hợp lưu giữ tiền mặt. Ngoài ra, Hội Nông dân huyện cần phối hợp với các ban, ngành, đơn vị liên quan để xây dựng quy chế về giám sát, quy định về công khai minh bạch cho Quý HTND. Đưa chỉ tiêu về tăng trưởng nguồn vốn Quý HTND trở thành chỉ tiêu thi đua quan trọng để đánh giá kết quả hoạt động công tác Hội và phong trào nông dân của cấp dưới.

iv) Hoàn thiện về bộ máy tổ chức và các hoạt động nội bộ của Quý HTND

Cần nâng cao vai trò, trách nhiệm của ban điều hành cấp huyện trong việc nghiên cứu, đề xuất cơ

ché, chính sách và giám sát hoạt động của Quỹ HTND. Thường xuyên củng cố tổ chức, bảo đảm sự chỉ đạo thống nhất trong hoạt động từ huyện đến cơ sở. Chú trọng nâng cao hiệu quả chỉ đạo của ban điều hành bằng cách xây dựng các tiêu chí đánh giá hoạt động. Đẩy mạnh việc áp dụng công nghệ thông tin để giúp việc quản lý được tập trung và xây dựng cơ sở dữ liệu đồng bộ, kịp thời, chính xác hơn.

Thường xuyên tổ chức tập huấn nâng cao nghiệp vụ chuyên môn cho cán bộ Hội được phân công quản lý Quỹ HTND, nhất là cán bộ Hội cấp cơ sở. Phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan lồng ghép cho vay vốn với các hoạt động dạy nghề, chuyển giao tiến bộ kỹ thuật cho người vay, giúp hộ vay sử dụng vốn có hiệu quả. Cần có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng ngắn hạn và dài hạn cho cán bộ quản lý Quỹ HTND.

v) Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát

Ban Thường vụ Hội nông dân huyện cần phải xây dựng quy chế kiểm tra, giám sát cụ thể, chi tiết theo quy định. Ban điều hành cần phối hợp làm tốt nhiệm vụ kiểm tra, kiểm soát nội bộ, đảm bảo nguồn Quỹ HTND hoạt động lành mạnh, an toàn từ huyện đến cơ sở. Đặc biệt chú trọng tới việc kiểm tra, giám sát hoạt động vận động tạo nguồn Quỹ, việc thu gốc, thu phí và quản lý tài chính với phí thu. Phải xây dựng kế hoạch kiểm tra theo định kỳ hoặc đột xuất hội viên vay vốn Quỹ HTND, phát hiện và kiên quyết xử lý kịp thời những hộ vay vốn sử dụng sai mục đích, hoặc chiếm dụng vốn, phí.

vi) Giải pháp tổ chức phong trào thi đua, khen thưởng

Tổ chức sơ kết, tổng kết theo định kỳ hàng năm nhằm kịp thời đánh giá kết quả hoạt động của Quỹ và nhân rộng các mô hình kinh tế có hiệu quả. Biểu dương các tổ chức, cá nhân tham gia đóng góp xây dựng Quỹ hỗ trợ nông dân và hội viên nông dân sử dụng nguồn vốn đạt hiệu quả cao,... nhằm tuyên truyền mục đích, ý nghĩa hoạt động và hiệu quả của quỹ, góp phần nhân rộng mô hình tốt, cách làm hay. Đồng thời đưa ra những chính sách phù hợp đối với đội ngũ cán bộ quản lý Quỹ như: Phúc lợi xã hội, tiền lương, tiền thưởng, bố trí lao động, chú trọng nâng cao trình độ chuyên môn...

vii) Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, điều hành hoạt động

Nâng cấp phần mềm kế toán, phần mềm tin dụng Quỹ HTND áp dụng trong toàn hệ thống. Cần tiếp tục tăng cường đầu tư trang thiết bị, điều kiện, phương tiện cần thiết để nâng cao năng lực, quản lý điều hành Quỹ.

viii) Hoàn thiện công tác tuyên truyền, vận động về mục đích, ý nghĩa hoạt động của Quỹ

Quỹ HTND cần làm tốt công tác tuyên truyền, đa

dạng hóa các hình thức tuyên truyền, vận động cán bộ, công chức, hội viên nông dân, các tổ chức, cá nhân trong và ngoài huyện về mục đích, ý nghĩa, hoạt động và hiệu quả của Quỹ HTND nhằm tranh thủ sự ủng hộ, đóng góp xây dựng Quỹ. Phối hợp với Trung tâm văn hóa - Thông tin và thể thao huyện xây dựng định kỳ tin, bài, chuyên đề hoặc chuyên mục về hoạt động Quỹ HTND trên địa bàn huyện. Liên kết với các trang, báo mạng về hoạt động của nông nghiệp để đặt liên kết tới website của huyện Tiểu Cần. Trong đó cập nhật đầy đủ, kịp thời các văn bản, hoạt động của Quỹ HTND Trung ương, tỉnh, huyện để các cán bộ, hội viên nông dân, hộ vay vốn... dễ dàng tra cứu, tìm hiểu. Đổi mới các nội dung, phương thức hoạt động tuyên truyền tìm hiểu về mục đích, ý nghĩa, cách vay vốn, các quy định vay vốn, đóng phí, trả gốc,... tổ chức qua các cuộc thi cán bộ Hội giỏi và nhà nông đua tài hàng năm,...

Như vậy, việc thực hiện tốt công tác quản lý Quỹ HTND sẽ góp phần củng cố, kiện toàn Quỹ HTND, giúp Quỹ đi vào hoạt động có nề nếp, hiệu quả, nhanh chóng trở thành công cụ tài chính đặc lực, là điều kiện cần thiết để Hội Nông dân có thể trực tiếp giúp đỡ, hỗ trợ nông dân, xây dựng thành công các mô hình phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo; củng cố tổ chức Hội ngày càng vững mạnh, xứng đáng là tổ chức đại diện cho quyền và lợi ích chính đáng của giai cấp nông dân. Tạo ra thế và lực đẩy mạnh các phong trào thi đua trong nông dân, tham gia thực hiện thắng lợi các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh ở nông thôn, góp phần thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước./.

Tài liệu tham khảo

Khắc Phú (2019). Hội Nông dân huyện Tiểu Cần: Đẩy mạnh công tác phối hợp giúp hội viên phát triển kinh tế. <https://www.travinh.gov.vn/1474/40667/70471/617820/tin-kinh-te/hoi-nong-dan-huyen-tieu-can-day-manh-cong-tac-phoi-hop-giup-hoi-vien-phat-trien-kinh-te>

Quy hoạch xây dựng vùng huyện Tiểu Cần, tỉnh Trà Vinh đến năm 2030. <http://quyhoach.xaydung.gov.vn/vn/quy-hoach/7708/quy-hoach-xay-dung-vung-huyen-tieu-can-tinh-tra-vinh-den-nam-2030.aspx>

Phương Nghi (2020) Trà Vinh phát triển các mô hình nông nghiệp CNC. <https://baodantoc.vn/tra-vinh-phat-trien-cac-mo-hinh-nong-nghiep-cnc-1580704328875.htm>